

KURYER LITEWSKI

W Wilnie we Srodę dnia 8 Lipca r. s. 1825 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest dnia 1 lipca.

CESARZ JEGOMOŚĆ na okazanie Panu Jenerał Majorowi Szulginowi iszemu, Ober-poliomeystrowi moskiewskiemu, Swojego zadowolenia z jego gorliwości w obowiązkach służby, raczył go udarować tabakierą, ozdobioną cyfrą JEGO CESARSKIEY MOŚCI, przy najlaskawszym reskrypcie.

Radca Stanu *Blaremborg* przeznaczony dla znajdowania się przy Hrabi *Woronowie*, Jenerał Adjutancie JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Gubernatorze Jenerałnym Nowey Rossyi i Bessarabii.

Radca dworu *Farforowski*, mianowany naczelnikiem oddziałowym w Departamencie oświecenia narodowego.

Radca honorowy *Xiąże Waleryan Galiczyn* mianowany Kamer-junkrem dworu JEGO CESARSKIEY MOŚCI.

Stosownie do postanowienia Komitetu Ministrów, przez CESARZA JEGOMOŚCI potwierdzonego, brakarze przysięgli w porcie petersburskim, zostawać mają pod rozrządzeniem ministerium skarbowego. Będą podawniemu wybierani przez zgromadzenie kupców, a potwierdzani przez departament handlu zewnętrznego. Ustanowiony Komitet pracuje nad ułożeniem prawideł, względem brakowania wszelkich towarów, i zapewnienia regularności zachowaniem od nadużyć.

Gazeta handlowa teyże daty, obwieszcza, iż za upłynieniem półrocza, powtórne sprawdzenie handlu i przemysłów w roku terażniejszym, postanowieniem Komitetu PP. Ministrów odłożone zostało do r. 1826.

D. 8 marca umarł w *Archangelu*, szanowny arcy-biskup, nie doczekawszy się oglądania skutku szczęśliwej myśli, którą podał, wystawić pomnik w tem mieście dla sławnego *Lomonosowa*.

W *Astrachaniu*, d. 16 maja, urzędnicy kantoru banku handlowego, dali koncert, na wspomnienie nieszczęśliwych mieszkańców *Petersburga*, przez pamiętną zruynowanych powódź.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 15 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

JO. *Xiąże* Namiestnik Królewski opuścił dnia wczorayszego stolicę tuteyszą, dla zwiedzenia zakładów fabrycznych w Województwach Mazowieckim i Kaliskim.

W dniu wczorayszym WJP. *Józef Łęski*, niedyś Nauczyciel w Korpusie Kadetów, później Profesor Astronomii i Dyrektor Obserwatorium Uniwersytetu Jagiellońskiego, w 65 roku wieku swojego, zakończył życie, naukom i usłudze publicznej poświęcone.

RAPORT RADY STANU

Z działań Rządu od czasu ostatniego Seymu.

(C i a g 20 t y.)

WYDZIAŁ WOJSKOWY.

Sądownictwo Wojskowe.

Że w *Żołnierzu Polskim* ustala się coraz więcej duch karności i porządku, otém nietylko akta Sądownictwa wojskowego, ale i codzienne jego

postępowanie dowodnie przekonywa. Jak ze spraw w roku 1823 odsądzonych się okazuje, liczba przestępstw w tymże roku popełnionych, nierównie była mnieyszą, niżeli w roku poprzedzającym.

Dezerercya bardzo rzadko się przytrafia i przez środki przedsięwzięte celem uymowania zbiegów i wymierzanie kar na tych, którzyby im przytułek dawali, nawet i ten, któryby się tego przestępstwa dopuścił, niebawnie ujęty i woysku zwrócony zostaje, tak dalece: że woysko teraz z tego powodu ubytku nie doznaje.

Mając na baczeniu, ażeby *Żołnierz* w należyłościach tytułem zasług u osób, u których dawniej w usługach prywatnych zostawał, lub z jakiego bądź innego onemu przypadających, którychby w drodze prawa dochodzić był zmuszony, z powodu niemożności dopilnowania się w Sądach, należynej obrony pozbawiony nie był; Kommissya Rządowa Woyny przez porozumienie się w tym mierze z Kommissyą Rządową Sprawiedliwości, temu zaradziła. Podobnym sposobem w skutku postanowień Namiestnika Waszey Cesarsko-Królewskiej Mości z dnia 9 stycznia 1816 roku i 7 stycznia 1823 roku urządzone zostało doręczanie pozwów, tudzież exekucya wyroków przeciwko woyskowym zapadłych: i tak w powyższych, jakoteż i w wszelkich innych przedmiotach spraw cywilnych Wydziału Woyskowego dotyczących się, rzecz na właściwą sobie drogę wprowadzoną została.

Żywnienie Żołnierza: Stosownie do trwających w swej mocy urzędzeń, *Żołnierz* żywność jest z żołdu przez siebie pobieranego. Sposób ten, jak doświadczenie naucza, odpowiadający potrzebie onego i pod każdym względem dogodny, praktykowany bydl nie mógł w roku 1823 przez czas, przez który Woysko Polskie zebrane pod *Brześć-Litewski* dla odbicia *Rewii*, stawić się przed *Wazą Cesarsko-Królewską Mością* rozkaz odebrało. Poczynione więc w skutek rozkazu Naczelney Władzy Woyska rozporządzenia, zapewniając dostawę żywności i furazów w naturze, podały oraz sposobność spieniężenia tych artykułów w miejscach przechodu i zebrania się woyska, właścicielom i dzierżawcom dóbr, którzy dostawę takową za gotową zaraz opłatą uskuteczнили.

Remonta. Zakłady Remonty skutkiem Należyższej Waszey Cesarsko-Królewskiej Mości łaski w Cesarstwie Rossyjskiem urządzone trwają dotąd. Konie atoli dla Woyska Polskiego potrzebne, równie w pomienionych zakładach, jako i po Województwach wewnątrz Królestwa, oile to uskutecznić się daje, są zakupowane.

Furaz. Doświadczenie tyloletnie przekonało: iż istniejące urządzenie względem dostawy furazów, jak jest dla Korpusów dogodnym, tak w swych skutkach istotne dla Skarbu przynosi korzyści. Przepisy więc wspomnionego urzędzenia w swej mocy zachowując, Kommissya Rządowa Woyny mimo miernie oznaczonych w budżecie summ na furaz, uzyskała na nich taką w roku 1822 oszczędność, iż niedostatek funduszu tego z powodu nieurodzaju artykułów furazowych w roku pomienionym pokryć w możności się znalazła.

Dostawa drzewa na opał. Jak we wszystkich dla woyska dostarczeniach, tak i w dostawie

drzewa, ciągle łożone były usiłowania, aby przyysć do cen niższych i sprawiedliwych. Lubo w miarę powiększenia się liczby Koszar i innych budowli wojskowych, równie jak z powodu corocznego obozowania wojska, potrzeba artykułu tego zwiększyła się, przecież żądane z dostawy rzeczony skutki otrzymane zostały, nie tylko przez zaprowadzenie po Koszarach kuchni parowych, do których połowa tylko ilości drzewa do gotowania przepisanej potrzebuje się, ale nadto iż artykuł ten za pośrednictwem kontraktu z Kommissją Rządową Przychodów i Skarbu zawartego, w składach Rządowych po cenie umiarkowanej był nabywany.

Dostawa Sukien i płócien. Przedmiotem, który Niemniej zastanowił uwagę wyższej Władzy wojska, była potrzeba korzystania ze źródeł krajowych i przemysłu narodowego, dla osiągnięcia podwójnego celu; zapobieżenia, ile bydy mogło, wypływowi za granicę gotowych pieniędzy i przyłożenia się do wzrostu rękodzielnictwa. Jakoż w pierwszych zaraz latach swojego działania, spieszyła też Władza isć w pomoc wzrostowi fabryk sukniennych, zalecając brać w tychże wszystkie sukna, które były uznane za zdadne do ubrania żołnierza. Następnie gdy te zakłady tak dalece się pomnożyły i udoskonaliły, iż mogły już dostarczać wszelkich gatunków i kolorów dla wojska potrzebnych, usunięto natychmiast od tego użytku wszelkie zagraniczne sukna, a zastępując takowe już od lat kilku własnymi rękodzielnictwami naszych wyrobami, zachowano corocznie w kraju sumę, dochodzącą do 2ch milionów złotych Polskich, która na ten przedmiot za granicę wychodziła. Sądzi więc Kommissya Rządowa Woyny, że fabryki krajowe wpływem tak znacznej summy corocznie zasilane, pomyślność swoją po części środkowi temu są winne. Usiłowała Kommissya Rządowa Woyny rozciągnąć takowy i do płócien dla wojska potrzebnych, lecz fabrykacya onych w kraju na niższym daleko stopniu od wyrobu sukna będąca, nie okazała dotąd równie pomyślnych skutków.

Zważając jednak silną opiekę, jaką Rząd galezi tej przemysłu narodowego ciągle udziela, Niemniej staranność, z jaką Komissye Rządowe Spraw Wewnętrznych, tudzież Przychodów i Skarbu dążą do usunięcia wszelkich przeszkód, jakie postępom wyrabiania płótna tyle w kraju naszym upowszechniać się dającego, sprzeciwiać się mogą, wątpić nie należy, iż ilość onego z czasem stanie się dostateczną do zaopatrzenia całej potrzeby wojska.

Podwoły wojsku dostarczane. System dostawy podwód dla wojska i wysokość opłaty za takowe ustanowionej, żadnej odmianie nie uległa. Kommissya Rządowa Woyny tylko opierając się na kilkoletnim w tej mierze doświadczeniu, wydała urządzenie do udokładnienia tej części służby dążące. Urządzenie to, które przez Jego Cesarzowicowską Mość Wielkiego Xięcia Naczelnego Wodza zatwierdzone zostało, zabezpiecza rolnika od wszelkich samowolnych w tej mierze wymagań.

(Dalszy ciąg nastąpi).

A U S T R Y A .

Wiedeń dnia 29 czerwca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Posłowie Sardyński i Badeński przy dworze naszym, oraz radca nadworny Genz, powrócili z Medjolanu do tutejszej stolicy. Poseł hiszpański, po otrzymaniu pozwoleniu, wyjechał z Medjolanu do Madrytu. Posłowie wielkich Mocarstw bawia jeszcze w Medjolanie, i jak się zdaje, chcą się udać za Xięciem Metternich, który d. 5 lipca ma wyjechać na powrót do tutejszej stolicy przez Ischl, w wyższej Austrii na granicy tyrolskiej, które to miejsce zowią rajem Austriackim. W tymże czasie nastąpi powrót NN. Cesarstwa Ichmość z Medjolanu.

Xiążę Beja (Infant Portugalski *Don Michał*) ogląda w Ziemi Siedmiogrodzkiej wszystkie osobliwości, a szczególnie kopalnie tafoneczne i zupy solne.

N I E M C Y .

Od brzegów Menu dnia 28 czerwca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

W Genewie utworzyło się towarzystwo budownicze, którego celem jest nabywanie gruntów w mieście i okolicach i stawianie na nich domów, oraz kupowanie zniszczonych domów, a potem ich naprawianie i powiększanie. Kapitał tego towarzystwa składa się z 1200 akcyj, każda po 1000 złotych niemieckich. Czynności swoje rozpocznie od d. 1 lipca r. b.

Lipsk dnia 30 czerwca.

(z *też gazety*).

Dziś rano przybył tu Królewic Pruski następca tronu z Małżonką swoją.

Kilku obywateli w *Moguncji* postanowiło utworzyć towarzystwo, w celu otworzenia nowych źródeł zarobku i ożywienia przemysłu w mieście. Rzeczony towarzystwo ma kupować rozmaite płody przemysłu, i przez kompania Reńsko-Zachodnio-Indyjską w *Elberfeld* posyłać do Ameryki.

Reńska Zachodnio-Indyjska kompania w *Elberfeld* powinna się spodziewać nader znacznych korzyści z ostatnich swoich handlowych przedsięwzięć. Słychać bowiem, iż większą część artykułów niedawno wysłanych w różne miejsca, z którymi w bezpośrednim handlu zostaje, sprzedano o 30 procentów drożej, nad ustanowioną ich cenę przez faktoryę; dodają, iż w nowych krajach Ameryki uczyniono znaczne postępy co do porządku, tak dalece, iż widać wszystkie warunki bezpieczeństwa, podług których jedynie korzystny handel można prowadzić.

Od brzegów Menu d. 1 lipca.

(z *też gazety*).

W *Frankforcie* rozchodzą się pogłoski, potrzebujące potwierdzenia, iż Rząd austriacki ma zaciągnąć 30 milionów złotych ryńskich pożyczki, na spłacenie obligacyj skarbowych pięcioprocentowych. Bankier *Rothschild* ma w tym celu przybyć z *Londynu*.

Na tajnej sessyi Izby deputowanych bawarskich d. 25 z. m. postanowiono większością kresk, aby drogą konstytucyjną podano do Rządu prośbę o przywrócenie dotychczasowego urzędzenia służących, i narychleysze podanie projektu, odpowiadającego teraźniejszemu stosunkom, oraz o utworzenie kass oszczędności we wszystkich miastach powiatowych.

P R U S S Y .

Berlin dnia 5 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Dnia 30 z. m. założono tu węgielny kamień na nową szkołę śpiewania, wystawić się tu mającą między domem ministerium skarbu i ogrodem uniwersytetu.

Donoszą ze Szląska, iż pomnażają się towarzystwa handlowe, których zamiarem jest nadać niemieckim płodom ziemi i przemysłu bezpośredni odbyt do innych części świata, a nadewszystko do coraz bardziej kwitnącej Ameryki. W *Hirschbergu* nawet zrobiono plan utworzenia Szląsko-południowo-amerykańskiego handlowego towarzystwa, które chce szczególnie mąkę pszenną wysłać do południowej Ameryki. Z przędzy tego artykułu w tej części świata, amerykanie północni dotychczas wyłączne ciągnęli korzyści. Zgromadzenie ma podług planu zawiązać się z kapitałem wynoszącym 500,000 talarów w akcyach od 200 do 500 talarów, przynoszących 4 od sta. P. *Hoffmann* przybija podpisy, dopóki się towarzystwo zupełnie nie utworzy i nie obierze sobie prezesa.

— Dnia 7. —

Król Jmó raczył dać order czerwonego orła pierwszej klasy Cesarzsko-Rossyjskiemu pełnomocnikowi baronowi *Mohrenheim*, i rzeczywistemu radcy stanu *Matuszewiczowi*; takiż order drugiej klasy Cesarzsko-Rossyjskiemu Jeneralnemu Kon-

sulowi w Gdańsku Makarowiczowi, order ś. Jana
Asesorowi kolegiu Mallitz i order czerwonego orla
trzeciej klasy naczelnikowi bióra w ministerjum
woyny Królestwa Polskiego Hubnerowi.

Professor Enke został mianowany Dyrektorem
tutejszego królewskiego obserwatorium, na
miejscu profesora Bode, który chce w spokojno-
ści resztę życia przepędzić.

NIDERLANDY.

Bruxella dnia 26 czerwca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Ze wszystkich miast rękodzielniczych w po-
łudniowych prowincjach, nadechdzą pomysły de-
niwienia o czynności w tamiecznych fabrykach.
Główną przyczyną tego wypadku (pisze gazeta *Wy-
rocznia*) są traktaty handlowe, które rząd nasz
zawarł z krajami południowo-amerykańskimi.
Kraje te, obfitujące w płody ziemi, są jeszcze u-
bogie w przemysł; i wszystko, co dawniej brały z
Hiszpanii, biorą teraz z Niderlandów i Anglii. Z
drugiej strony, lepsze urządzenie cel zapobiega
częstemu dawniej przemycaniu.

WŁOCHY.

Florenca d. 11 czerwca.

(z *Gaz. Jour. de Francj.*).

Xiężna Paulina Borghese, która d. 9 t. m. po
długiej i bolesnej chorobie życie zakończyła, zo-
stawiła testament, przez który, potraciwszy część
majątku zapisaną swej matce Letycyi Buonaparte,
czyni głównymi spadkobiercami dwóch swych bra-
ci, hrabiego St. Leu i Xiążęcia Montfort. Lucy-
anowi zaś zostawuje tylko przebaczenie za jego
z nią postępowanie. Córki Pani Murat dostaną
każda po 50 000 piasłtrów, oprócz hrabini Pepoli,
zameżniny w Bononii. Zapisuje swą *vilłę* za bra-
mą Pia w Rzymie starszemu synowi hrabiego St.
Leu. Xiążę Borghese będzie użytkował z drugiej
villi w bliskości Viaregio, w księztwie lukieskim.
Wielu kardynałom, między którymi stryż zmarłej
Fesch, Pacca, Spina i Rivarola, wielu panom i da-
mom w Rzymie, którzy u niej bywali, zostawiła
różne rzeczy w upominku. Pani Dumenil, która
u niej dla towarzystwa była, jej plenipotent P.
Vanuteli, i plenipotent Xiążęcia Borghese w Rzy-
mie, otrzymali znaczne zapisy. Przeznaczyła sum-
mę dosyć znaczną dla dwóch młodzieńców, poświę-
cających się nauce medycyny i chirurgii w Ajaccio,
miejscie jej rodzinnem. Całą pozostałość tej Xię-
żny szacują na dwa miliony franków.

FRANCYA.

Paryż dnia 28 czerwca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Wychodzące tu pismo peryodyczne: *Przyja-
ciel religii i Króla*, zawiera następujące doniesie-
nie: „Oświadczamy najsłusznie podziękowanie za-
cnemu mężowi, który nam drogą pamiątkę przy-
słał z Rzymu. Otrzymaliśmy relikwije z pismem
zaświadcującym ich prawdziwość, jako to: ka-
wałki sukni S. Ignacego Lojoli, płótno, umacza-
ne we krwi S. Franciszka Xawerego, kawałek
materyi, w której głowa S. Ludwika była obwinięta,
oraz inne jeszcze szacowne relikwije.”

Jeden z tutejszych Dzienników donosi, iż je-
nerał Devereux, zaraz po uwięzieniu swoim w
Rovigo, podał na piśmie przełożonemu N. Cesarzo-
wi Austriackiemu, i że we 14 dni potem odebra-
no z Medyolanu rozkaz, aby wspomnianego jene-
rała uwolniono, lecz aby we 24 godzinach wyjechał
ze Włoch. Udał się już przez Paryż do Londynu.

Oficerowie francuzcy w liczbie 5, którzy
przeszli zimy z jenerałami Boyer i Livron, po-
płynęli z Marsylii do Egiptu, podjęli się tylko być
instruktorami w woysku egiptyjskiem, lecz żaden z
nich nie przybył do Morei; w ogólności nie ma
ani jednego oficera francuzkiego w woysku Ibra-
hima baszy, prócz niejakiego Sevre, który przyjął
wiarę mahometańską.

— Dnia 29. —

Minister morski dał także onegdaj bal z po-

wodu koronacyi. Przed pałacem jego wystawio-
no przysonek o 5 arkadach, które lampami oświe-
cono i girlandami z kwiatów połączono; pod ka-
żdą arkadą wisiała kotwica. Cały pałac był o-
zdobiony chorągiewami, żaglami i t. d. Xiężna Ber-
ry zaszczyliła ten bal obecnością swoją.

— Dnia 30. —

Król Jmć odprawił w St. Cloud radę ministrów,
na której się także Delfin znajdował.

Xiężna Berry wyjechała wczora do Neuvil-
le, na spotkanie Xiążęcia Salerno, stryja swego.

HISZPANJA.

Madryt dnia 16 czerwca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Minister woyny Aymerich został mianowany
gubernatorem woyskowym i politycznym w Ka-
dyzie. Z trzech urzędów, które dotąd piastował,
dał Król tymczasowie ministerjum woyny mini-
strowi morskiemu Salazar, jeneralne inspektorstwo
piechoty marszałkowi polnemu Lander; a naczelne
dowództwo nad ochotnikami królewskimi dotąd
nikomu nie jest powierzono; także kilku znakom-
itych urzędników w prowincjach.

Od kilku dni rozchodzi się pogłoska w Bar-
cellonie, iż świeże woysko francuzkie weydzie do
Katalonii. Powodem do tej wieści był list jeneral-
nego intendenta dywizyi francuzkiej do gubernato-
ra hiszpańskiego, z prośbą o przysposobienie kwa-
ter dla woyska francuzkiego, mającego wzmoćnić
osadę w Barcellonie.

Jeneralny kapitan Katalonii ogłosił postano-
wienie, iż ci wszyscy, którzy służyli w tak zwa-
nym konstytucyynym świętym batalionie, utracą
ją pobieraną ze skarbu płacę i urzędy. Postano-
wienie takie dotknęło mocno wielu ludzi, którzy
się już z politycznego postępowania oczyścili.

— Dnia 17. —

Słychać, iż Pan Calamarde utraci także urząd
ministra.

W Aranjuez uwięziono 3 żołnierzy z przy-
bocznej straży królewskiej, którzy ubrani w su-
knie cywilne napastowali lokaja posła portugalskie-
go i odebrali mu listy, które niosł na pocztę. Po-
sł wyprawiał zaraz nadzwyczajnego gońca z wia-
domością o tym wypadku do dworu swego.

ANGLIA.

Londyn d. 27 czerwca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Dnia 24 b. m. dał Król Jmć wysłuchanie Xię-
ciu Wellington i Panu Long, i z ostatnim poje-
chał obejrzeć niedawno wyprzedzony i ozdobio-
ny pałac Xięcia Northumberland.

Marszałek Macdonald, Xiążę Tarentu, był
okazale przyjęty w Edyburgu. Odwiedził tam
biskupa katolickiego. Oglądał miejsce bitwy pod
Prestonpars, gdzie ojciec jego walczył za sprawę
Stuartów. Rząd ofiarował mu statek dla zwiedze-
nia wysp.

Izba niższa. Na jednej z ostatnich sessy, P. Robertson czynił ministrowi Huskisson wyrzuty z
powodu jego systematu handlu wolnego, przez co
żegluga angielska tu i owdzie uszczębek ponosi.
Oświadczył, iż handel na morzu bałtyckim zatru-
dnia już okręty zagraniczne, biorąc ogółem 680,000
beczek ładunku, gdy tymczasem okręty angielskie
tam płynące, biorą tylko 660,000 beczek ładunku.
Nadto, okręty kupieckie angielskie, udające się do
Ameryki biorą tylko 42,000 beczek ładunku, a a-
merykańskie płynące do Anglii biorą 120 000 be-
czek. Przeciwnie P. Huskisson, dowodząc kwitną-
cego stanu żeglugi angielskiej przytoczył, iż 1818
roku wybudowano w Anglii 9 595 okrętów, mogą-
cych wziąć milion 502,000 beczek ładunku; 1819
11,071 okrętów; 1820 roku 10,212 okrętów; 1821
roku 9 451 okrętów; 1822 roku 9 011 okrętów; 1823
roku 9,173 okrętów; 1824 roku 9 251 okrętów; a 1825
roku 11,731 okrętów. Zyczyłby należało (dodał
Pan Huskisson), aby żegluga angielska zawsze się
w tym stosunku powiększała. Mowę jego przy-
jęto z oklaskami.

T U R C Y A.

Stambul dnia 7 czerwca.
(z Gazety Warszawskiej.)

Admirał grecki *Sachtury* uderzył d. 26 maja blisko *Mitylene*, na flotę kapitana baszy, która jednak poniósłszy małą stratę udała się w dalszą żeglugę ku *Zea*. *Sachtury* uderzył na nią znowu d. 28 maja między *Zea* i *Capo d'Oro* zniszczył kilka fregat, a bryg i 20 mniejszych statków zabrał lub zatopił. Po tak nieszczęśliwym wypadku umknął kapitan basza ku *Andros*, chcąc, jeśli można, dostać się na powrót do *Mitylene*.

Od granic Tureckich d. 19 czerwca.
(z Gazety Warszawskiej.)

Okręt, który z *Retimo* na wyspie *Kandy* zawinął do *Tryestu*, przywiózł wiadomość, iż do dnia 1 b. m. nie przybyła do *Retimo* eskadra egipska, która ma przewieźć 500 albańczyków do *Morei*. Kapitan okrętu przybyłego ze *Smyrny*, twierdzi, iż z floty kapitana baszy grecy spalili 3 okręty wojenne, a 13 statków przewozowych zabrali; reszta wspomnianej floty przybyła razem z flotą egipską do *Suda* na wyspie *Kandy*. List z *Zante* donosi także, iż d. 1 czerwca stoczona została bitwa między flotami turecką i grecką, i że grecy spalili 2 tureckie okręty o 3 masztach, a resztę rozproszyli.

— Dnia 20. —

Warownia *Navarino* kapitulowała d. 25 maja. Osadę, wziętą w niewolę wojenną posłano do *Kalamaty* na dwóch okrętach, austriackim i angielskim. Obawiają się grecy, aby turecy nie zdobyli także *Missolunghi*.

Gazeta *Smyrneńska Dostrzegacz Wschodni* donosi o *Odyseuszu*, iż dobrowolnie przeszedłszy do tureków, nie mógł wyjednać u greków, aby mu odesłali kilku członków rodziny jego zatrzymanych jako zakładników, co zniewoliło go, iż tajemnie z adjutantem swoim uciekł od tureków. Uczynił tę ofiarę dla rodziny swojej; lecz nigdy już nie ma walczyć wspólnie z grekami przeciw turekom.

Smyrna dnia 1 czerwca.
(z tejże gazety)

Codzień patrzymy na prześladowania chrześcian. Niedawno pewna niewolnica wzięta z *Chios*, uciekła z haremu agi wsi zwaney *Burnabat*, blisko *Smyrny*; natychmiast wysłano żołnierzy, aby jej szukali po domach; gdy zaś nie znaleziono, żołnierze porwali grecozynkę, mającą lat 30, i stawili ją przed agą, który jej kazał dać 50 kijów w pięty. Wątpią, aby ta kobieta przyszła do zdrowia.

Wyspa *Samos* czeka odważnie napadu kapitana baszy. Przeszło 10,000 mieszkańców ćwiczy się codzień w mustrze, a na około wyspy zrobiono palisady, aby szalupy nieprzyjacielskie miały trudność w wysadzeniu wojska na ląd.

O B Ъ Я В Л Е Н И Е

По повелѣнію ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЫСОЧЕСТВА ЦЕСАРЕВИЧА, Полевая Провіантская Коммисія Опдѣльнаго Липовскаго Корпуса объявляетъ: что на поставку провіанта для Корпусовъ: Опдѣльнаго Липовскаго и Резервнаго Войскъ состоящихъ подъ Начальствомъ ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЫСОЧЕСТВА ЦЕСАРЕВИЧА, съ 1-го Генвара 1826 по

1-е Генвара 1827 года, назначены слѣдующія для торговъ сроки: въ Бѣлостокъ и Минскъ 2, 3 и 4 Ноября, перешоржки 6, 7 и 9, тогоже Ноября. Въ Вильнѣ Гроднѣ и Житомирѣ 7, 9 и 10 Ноября, перешоржки 11, 12 и 13 тогоже Ноября. Въ Варшавѣ 19, 20 и 21 Ноября, перешоржки 23, 24 и 25 тогоже Ноября. Торги будутъ производиться: въ Варшавѣ въ Полевой Провіантской Коммисіи; въ Бѣлостокъ въ Обласномъ Правленіи; а въ Вильнѣ, Гроднѣ, Минскѣ и Житомирѣ, въ тамошнихъ Казенныхъ Палатахъ.

На сіи сроки вызывающіеся желающіе къ торгамъ съ законными залогоми, на сей разъ въ нѣшнюю часнь прошиву подряда. Задатки будутъ выданы немедленно по заключеніи контрактовъ, до пятой часни подрядной суммы подъ особые залогі, съ тѣмъ, что ежели возмозность дозволить, то въ подкреплѣніе поставщиковъ, задаточная сумма будетъ выдана и до шестой часни. Планъ и Кондиціи, по коимъ будутъ производиться торги и поставки, разосланы уже въ Казенныя Палаты и публично въ оныхъ будутъ открыты; а исчислительныя вѣдомости о потребностяхъ, въ слѣдъ за симъ шуда же будутъ препровождены; сверхъ того тѣ же Планъ и Кондиціи сообщены и Дворянскимъ Предводителямъ вышеупомянутыхъ Губерній, у коихъ всякому желающему вступивъ въ торги, можно видѣть оныя; и особо того можно видѣть сей Планъ и Кондиціи во всякое время въ Корпусной Провіантской Коммисіи въ Варшавѣ.

На розказ JEHO CESARSKIEY WYSOKOSCI CESARZEWICZA, Polowa Prowiantcka Kommissya oddzielnego Litewskiego Korpusu ogłasza: iż na dostawę prowiantu dla korpusow: Oddzielnego Litewskiego i Rezerwowego woysk zostających pod Dowództwem JEHO CESARSKIEY WYSOKOSCI CESARZEWICZA, od 1go stycznia 1826 do 1go stycznia 1827 roku, naznaczone następujące dla targow terminy: w Białymstoku i Minisku 2, 3 i 4 listopada, przetargi 6, 7 i 9 tegoż listopada. W Wilnie, Grodnie i Żytomierzu 7, 9 i 10 listopada; przetargi 11, 12 i 13 tegoż listopada. W Warszawie 19, 20 i 21 listopada, przetargi 23, 24 i 25 tegoż listopada. Targi będą się odbywać: w Warszawie w Polowej Prowiantckiej Kommissyi; w Białymstoku w Obwodowym Rządzie; a w Wilnie, Grodnie, Minisku i Żytomierzu w tamecznych Izbach Skarbowych.

Na te terminy wzywają się życzący do targow z prawnemi ewikcyami, na ten raz na piątą część w stosunku podradu. Zadatki będą wydane zaraz po zawarciu kontraktow, do piątej części podradney summy za osobną kaucyą z tѣm, iż jeżeli możność pozwoli, więc dla zasiłku dostawiających, zadatkowa summa będzie wydana i do trzeciej części. Plan i warunki, na jakich będą się odbywać targi i dostawa, rozestane już do Izb Skarbowych i publicznie w nich będą okazane; a wiadomości o potrzebney ilości, w ślad za tѣm będą tamże postane; a prócz tego też same Plan i Warunki zakomunikowano i Marszałkom wyżej pomienionych Guberniy, u których każdemu życzącemu należeć do targow, można je widzieć; i oprócz tego można widzieć ten plan i warunki w każdym czasie w Korpusney Prowiantckiej Kommissyi w Warszawie.

Observacje meteorologiczne.	Czas obserwacyi.		Wysokość Barom.		Wys. Ther. Réau.		W i a t r y.		Odmiana w powiet.	
	d.	godz.	cal.	lin.	+	stopni.	Póln.	Zach.	Pogoda.	Pogoda.
	d.	8 godz.	27	— 9,0	+	14	—	—	—	—

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 78

Wilno dnia 6 Lipca r. Roku. 1825

ANGLIA.

Londyn dnia 28 czerwca.

(z Gazety Borsen Halle.)

D. 29 (Przez Hollandyą). Lord Cochrane z Portsmouth pojechał do Londynu. Powiadają, że przybywszy do lądu pierwszem jego pytaniem było: czy bil katolików przyjęto lub nie?

D. 1 lipca (przez okręt parowy) we wtorek Król Jmć z powodu złego powietrza nie wyjeżdżał z miasta. Bal, który zamysła pozajutro dać w pałacu St James, ma być nadzwyczajnie świetny, również i ranne pokoje.

Trzema dniami przed dniem bitwy pod Waterloo, Król Jmć ożubił Xiążęcia Wellingtona orderem Ś. Jerzego, którym niegdyś Królowa Anna Xiążęcia Malboroug odarowała, i prosił go, aby dnia 18 czerwca nosił. (z Kor. Ham.).

TURCYA.

Korfu dnia 30 maja.

(z Korrespondenta Warszawskiego)

Do portu tutejszego zawinęła dnia 24 fregata angielska, która z Navarino przybyła. Potwierdza ona podanie się tęg twierdzy i dodaje, że na morzu pod Cerigo, flota grecka spaliła jedną nieprzyjacielską fregatę, trzy brygi, i jed. n. polakr. Z pewnego także dowiadujemy się źródła, że Reszid b. z. uderzył dwa razy na Missolungi, ale za każdym razem ze znaczną stratą odparty został. Wojska tureckie i egiptskie pomnażają się codziennie; możemy być przygotowani do wielkich i stanowczych wypadków.

Gdy po ostatnich bitwach morskich, flota nieprzyjacielska do Coron i Modon uciekała, zastąpiła ją eskadra grecka, z 10 okrętów złożona, drogę przy wyspach Mądrości, rozpraszając ją, kilka okrętów zabrała, a za resztą w pogoń się udala.

Smyrna dnia 1 czerwca.

Nadbiegł tu tatar od Kopudanu baszy z rozkazem, ażeby wybrano od greków, ormijanów i żydów 300.000 piastów nadzwyczajnego podatku, na opłacenie żołdu dla ludzi floty tureckiej. W rozkazie tym wyrażono: iż gdy grecy są pozątkiem wojny, sami przeto połowę żądanej summy zapłacić mają.

HISZPANIA.

Madryt d. 10 czerwca

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

W liście pisanym d. 4 b. m. z Gibraltaru, wyrażono: trzy kolumbijskie okręty wojenne, udały się ztąd, w kierunku południowym, a bryg jeden i galiota tegoż kraju, stanęły u przylądka Gate. Siedm statków korsarskich, są przed Kadyxem, a niedawno zmusiły tamtejszy statek parowy, utrzymujący związek listowny z portami morza śródziemnego, do schronienia na powrót do portu. Nie masz dnia, w którymby ci korsarze nie chwytali statków hiszpańskich.

P. Aguilar Condé został mianowany jenerałem intendentem Katalonii na miejscu Pana Frigola, który przez swoją surowość stał się znienawidzonym.

Zdaje się, iż rząd nasz obawia się skutków przymuszonej pożyczki. Wystano więc nowego kommissarza do Londynu dla sprobowania jeszcze raz, czyliby nie można tam zaciągnąć pożyczki.

W Nawarrze rewolucyoniści zaciągają ludzi, dają im 40 franków na rękę, i na dzień płacą po 30 su.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

По повелѣнію ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЫСОЧЕСТВА ЦЕСАРЕВИЧА, Полевая Про-

віаншская Коммисія Опдѣльнаго Липовскаго Корпуса объявляетъ: что на пославку провіанша для Корпусовъ: Опдѣльнаго Липовскаго и Резервнаго Войскъ состоящихъ подъ Начальствомъ ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЫСОЧЕСТВА ЦЕСАРЕВИЧА, съ 1-го Генвара 1826 по 1-е Генвара 1827 года, назначены слѣдующія для торговъ сроки: въ Бѣлостокъ и Минскъ 2, 3 и 4 Ноября, перешоржки 6, 7 и 9, тогоже Ноября. Въ Вильнѣ Гроднѣ и Житомирѣ 7, 9 и 10 Ноября, перешоржки 11, 12 и 13 тогоже Ноября. Въ Варшавѣ 19, 20 и 21 Ноября, перешоржки 23, 24 и 25 тогоже Ноября. Торги будущіе производиться: въ Варшавѣ въ Полевой Провіаншской Коммисіи; въ Бѣлостокъ въ Обласномъ Правленіи; а въ Вильнѣ, Гроднѣ, Минскѣ и Житомирѣ, въ тамошнихъ Казенныхъ Палатахъ.

На сіи сроки вызываються желающіе къ торгамъ съ законными залогами, на сей разъ въ пишущую часинъ противу подряда. Задатки будущіе выданы немедленно по заключеніи контрактовъ, до пятой часинъ подрядной суммы подъ особые залоги, съ тѣмъ, что ежели возмозность дозволить, то въ подкреплѣніе поставщиковъ, задаточная сумма будещъ выдана и до шрепей часинъ. Планъ и Кондиціи, по коимъ будущіе произведишья торги и пославки, разсланы уже въ Казенныя Палаты и публично въ оныхъ будущъ открыты; а исчислительныя вѣдомости о потребностяхъ, въ слѣдъ за симъ шуда же будущъ препровожжены; сверхъ того тѣ же Планъ и Кондиціи сообщены и Дворянскимъ Предводителямъ вышеупомянутыхъ Губерній, у коихъ всякому желающему вступитъ въ торги, можно видѣть оныя; и особо того можно видѣть сей Планъ и Кондиціи во всякое время въ Корпусной Провіаншской Коммисіи въ Варшавѣ.

На розказ JEHO CESARSKIEY W WYSOKOSCI CESARZEWICZA, Polowa Prowiantaska Kommissya oddzielnego Litewskiego Korpusu ogłasza: iż na dostawę prowiantu dla korpusow: Oddzielnego Litewskiego i Rezerwowego woysk zostających pod Dowództwem JEHO CESARSKIEY W WYSOKOSCI CESARZEWICZA, od 1go stycznia 1826 do 1go stycznia 1827 roku, naznaczone następujące dla targow terminy: w Białymstoku i Mińsku 2, 3 i 4 listopada, przetargi 6, 7 i 9 tegoż listopada. W Wilnie, Grodnie i Żytomierzu 7, 9 i 10 listopada; przetargi 11, 12 i 13 tegoż listopada. W Warszawie 19, 20 i 21 listopada, przetargi 23, 24 i 25 tegoż listopada. Targi będą się odbywać: w Warszawie w Polowej Prowiantaskiej Kommissyi; w Białymstoku w Obwodowym Rządzie; a w Wilnie, Grodnie, Mińsku i Żytomierzu w tamtejszych Izbach Skarbowych.

Na te terminy wzywają się życzący do targow z prawem ewikocyami, na ten raz na piątą część w stosunku podradu. Zadatki będą wydane zaraz po zawarciu kontraktow, do piątej części podradney summy za osobną kaucyą z tęg, iż jeżeli możność pozwoli, więc dla zasillku dostawiających, zadatkowa summa będzie wydana i do trzeciej części. Plan i warunki, na jakich będą się odbywać targi i dostawa, rozslane już do Izb Skarbowych i publicznie w nich będą okazane; a wiadomości o potrzebney ilości, w ślad za tęg będą tamże poslane; a prócz tego też same Plan i Warunki zakomunikowano i Marszałkom życzącemu należeć do targow, można je widzieć; i oprócz tego można widzieć ten plan i warunki w każdym czasie w Korpusney Prowiantaskiej Kommissyi w Warszawie.

Pozwolono drukować Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler,

w Drukarni Redakcyi.

O z b i e g a c h.

Od Litewsko - Wilenskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięci w tutejszej gubernii za nieokazanie paszportów: Ignacy Poczubut w brastawskim powiecie; Alexiey Siemienow w brastawskim powiecie; Karol Kruśsza Jana syn Wilkas w szawelskim powiecie; Grzegorz Wasiljew w Wilkomirskim powiecie; Jakób Jana syn bez nazwiska; którzy na egzaminach powiadali: Poczubut że od urodzenia ma lat 20, nieprawego łóża, w brastawskim powiecie, lecz w jakim miejscu nie pamięta, bo z małenstwa włóczył się po różnych miejscach; Siemienow od urodzenia lat 20, w rewizyi nigdzie nie zapisany, rodził się jak słyszał od swego oycy, w brastawskim powiecie, lecz w jakim miejscu niewie, bo włóczył się po różnych miejscach; Wilkas od urodzenia lat 20, rodem z Kurlandskiej gubernii i powiatu ze wsi Łapciach, obywatela Stankiewicz, z kąd temu lat 5 uciekł i przebywał po różnych miejscach; Wasiljew od urodzenia lat 47 rodem woronezkiej gubernii pawłowskiego powiatu, z majątku Hoiłuz, obywatelki Anny Iwanowej Babarykinowej, z kąd w 1811 roku uciekł i włóczył się po różnych miejscach; Jakób bez nazwiska od urodzenia lat 25, rodem z kurlandskiej gubernii, z jakiego miejsca niewie, bo w dzieciństwie wodziła go matka po żebraniu, a potem sam włóczył się. Dla nieprzewiedzenia do potwierdzenia tego najmniejszych dowodów, na mocy Ukazu Rządzącego Senatu pod d. 29 augusta 1807 r.; podług rezolucyi Rządu, uznani za włóczągów, i na mocy 10 paragrafu Naywyższego JEGO CESARSKIEJ MOSCI rozkazu d. 23 februaryi Rządzącemu Senatowi danego, skazani do Syberyi na zalednienie, lecz na mocy przedpisania P. Zarządzającego ministerium wewnętrznym dzieł, na imie tutejszego P. Gubernatora Cywilnego, d. 30 przeszłego apryla z Naywyższej woli nadesłanego, odprawieni dla użycia w kronstacskiej fortecy do robot, do Sanktpetersburskiego Gubernialnego Rządu z tém, iżby po upłynieniu w niey tam potrzeby, postąpiono było z nimi zgodnie z ustawą o sytyłkowych z oddziału 5 rozdziału 70 §., oczém zgodnie z 12, 13, 14 i 15 punktem tegoż Naywyższego Ukazu, uwiadamiają się właściciele tych włóczągów, albo gromady do których należą. Przymioty pomienionych włóczągów: Poczubut wzrostu 2 arsz. 5½ wiersz., twarzy czystey podługowatej, włosow na głowie ciemnorusych, na brodzie takichże, nosa podługowatego, oczu żółtoszarych, na lewym ręku zwierzechu dwie brodawki; Siemienow wzrostu 2 arsz. 3 wier., twarzy podługowatej, włosow na głowie ciemnorusych, na brodzie światłych, nosa miernego, oczu szarych, na lewej nodze przy kolanie znak od ukaszenia psa; Wilkas wzrostu 2 arsz. 4½ wiersz., twarzy podługowatej białej, włosow na głowie ciemnorusych, na brodzie tylko wysiadają, nosa podługowatego, oczu szarobłękitnych, na prawey nodze znak od wrzodu; Wasiljew wzrostu 2 arsz. 5 wiersz., twarzy podługowatej śniadej, włosow na głowie ciemnych, brode goli, nosa szerokiego, oczu błękitnych, lewe ucho przekłóte na koleczyk, na prawym ręku mały palec przykurczony; Jakub bez nazwiska wzrostu 2 arsz. ¾ wiersz., twarzy podługowatej, rumianey, włosow na głowie rusych, na brodzie światlorusych, nosa

podługowatego. oczu światłoszarych. Dnia 27 junii 1825 roku.

Sowietnik A. Łazarowicz.

Tytularny Sowietnik Sokołowaki.
Stołu Naczelnik Suchocki.

1. Chrystian Pekle rodem z Meklemburga, doskonały ogrodnik, życzy sobie mieć miejsce w mieście lub na wsi, zna się równie dla założenia Trybhausow i Oranżerii jako też z każdym rodzajem drzew fruktowych obchodzić się umie, na dowod tego może okazać świadectwo gdzie zostawał. Gdyby kto sobie życzył mieć takowego u siebie za ogrodnika, raczy się udać do nauczyciela języka niemieckiego w szkole przy kościele Ewangelickim, który mieszka w kościelnym Ewangelickim domu na ulicy Niemieckiej.

3. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, na usatysfakcyonowanie kredytorów zesłego Antoniego, i żniacey Salomei z Buchowieckich. Fedorowiczów, dekretem Remissyynym Sądu Głównego Grodzieńskiego 2go Departamentu w dniu 21 apryla teraz. 1825 roku zapadłym, przeznaczony, w dniu 25 teraźniejszego miesiąca domajątności Radwanicz w powiecie Brzeskim leżący przybywszy; przez decyzye w dniu dzisiejszym ogłoszone, administracyą kredytorowi W. Zenonowi Wroblewskiemu poruczył, komportacye dokumentow na dziedzicze i kredytorach do kancelaryi Ziemskiej Brzeskiej na dzień 4 7bra terazn. roku i wymiar Geometryczny przeznaczył, a na powtórne swoje zebranie się, dzień 15 februaryi roku przyszłego zadeterminował. W jakim ostatecznym zezdanie aby wszyscy kredyterowie, z dowodami ich przetensyę probującymi pod utratą i wieczną ammissyą rzeczy, do Sądu niniejszego stawali, przez tę awizacyą w Gazetach Petersbuskiej, Kurjera Litewskiego i Warszawskiej, trzykrotnie publikującą się zwywa. Datt w Radwaniczach 1825 r. maja 27 d.

Józef Osuchowski Prezydujący.

Zenon Orzeszko Exdywizor.

Cyprian Jahałkowski.

Rejent Jan Nielubowicz.

3. Niżej podpisany wybywszy prawem wieczystym kamienicę swoją w mieście Wilnie na Rudnickiej ulicy pod N. 291 i 292 położoną WJPanu Markowi Szpakowskiemu kupcowi 3ciej gildy, zawiadamia mogących mieć jakiegokolwiek tylo sprawiedliwe pretensiów stosunki do niżej podpisanego, aby się raczyli jawnie do terminu 6. Michała upływającego roku, dla uzyskania satysfakcyi, która bez żadney zwłoki załatwioną zostanie 1825 junii 30 d.

Maciej Pawłowski.

Takową awizacyą Redakcyja do druku przyjąć może Karol Hurtig R. M. W.

2. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w dobrach Romayniach JW. Maurycego Prozora Generałowicza woysk b. Polskich w powiecie Kowieńskim leżących Exystujący, wszystkie osoby do konkursu należące przez niniejszą awizacyą zawiadamia: iż Dekret oczewisty tego Sądu w dniu 20 mca julii roku niniejszego 1825 promulgowany będzie. Datt w Romayniach r. 1825 mca junii 28 dnia.

Józefat Erdman Prezydent Grodz. Upitski i Exdywizorski.

Dawid Gineyko Sędz. Grodz. Kowieus. i Exdywizor.

Leopold Woyszwiłło Prezes Sądu Grodz. Wilkomirskiego.